

عنوان مقاله:

تحلیل همدیدی نقش پرفشار جنب حاره ای عربستان و رودباد جنب حاره ای در خشکسالی های شدید جنوب و جنوب غرب ایران

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های دانش زمین، دوره 8، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

حسن لشکری - دانشگاه شهید بهشتی

علی اکبر متکان - دانشگاه شهید بهشتی،

مجید آزادی - پژوهشکده هواشناسی و علوم جوی، تهران

زینب محمدی - دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده علوم زمین

خلاصه مقاله:

خشکسالی یک پدیده تکرارشونده در اقلیم های مختلف است. وقوع این پدیده صرفا به اقلیم های خشک و نیمه خشک محدود نمی شود، بلکه در اقلیم های مرطوب و خیلی مرطوب هم به وقوع می پیوندد. در این مطالعه با استفاده از داده های بارش سالانه ۳۱ ایستگاه در دوره آماری (۲۰۱۵-۱۹۸۶)، پس از طی مراحل همگنی و تکمیل نواقص داده ها، مقادیر نمایه های مختلف خشکسالی مانند SIAP، SPI، RAL، PNPI و Z Score در محیط نرم افزارهای DIP و DIC محاسبه گردید و خشکسالی های شدید منطقه جنوب و جنوب غرب ایران شناسایی گردید. سپس نقشه همدید ترازهای ۱۰۰۰ تا ۷۰۰ هکتوپاسکال ترسیم و هسته مراکز پرفشار جنب حاره ای عربستان در ترازهای فوق به صورت روزانه و ماهانه استخراج شد برای تحلیل همدید الگوی خشکسالی داده ها در محدوده طول های ۶۰ درجه غربی تا ۱۰۰ درجه شرقی و عرض صفر (استوا) تا ۸۰ درجه شمالی انتخاب و به صورت نقشه ترسیم گردید. همینطور موقعیت رودبادها در خشکسالی های شدید و محور و هسته رودبادها ترسیم گردید. در نهایت الگوی غالب در خشکسالی های شدید منطقه تحلیل شده است. نتایج نشان داد که در خشکسالی های شدید در منطقه زبانه های چهار سامانه واچرخندی آזור، آفریقا، عربستان و سیبری در یک راستای مداری در محدوده عرض های ۱۵ تا ۴۵ درجه شمالی ادغام شده و به صورت یک کمربند گسترده تمام منطقه را در بر می گیرد. پرفشار عربستان کاملا حرکت غرب سو داشته و در تمام طول دوره بارشی بر روی خشکی شبه جزیره عربستان قرار می گیرد و با ادغام با زبانه پرفشار آفریقا باعث رانده شدن کم فشار سودان به عرض های جنوبی و مانع گسترش آن به سمت عرض های بالا می گردد با حرکت غرب سوی سلول عربستان رودباد جنب حاره ای نیز به سمت غرب جابجا شده و برخلاف شرایط نرمال بر روی شمال شرق آفریقا استقرار پیدا می کند.

کلمات کلیدی:

: همدید، خشکسالی، جنوب و جنوب غرب ایران، پرفشار جنب حاره ای عربستان، رودبادجنب حاره ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1266887>

